Lieta Nr.11110044414
Lietas arhīva Nr.K26-0367-16/2

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2016.gada 11.oktobrī

Rēzeknes tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis I.Dzindzuks,
piedaloties prokurorei E.Krasovskai,
zvērinātai advokātei I.Krampužai,
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, apsūdzībā par Krimināllikuma 174.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu, un

k o n s t a t ē j a :

/pers. A/, būdams persona, no kuras cietušie ir materiāli un citādi atkarīgi, izdarīja vardarbīgu apiešanos ar mazgadīgajiem, ar to nodarot viņiem fiziskas un psihiskas ciešanas, un šīm darbībām nav bijušas Krimināllikuma 125.pantā vai 126.pantā paredzētas sekas, šādos apstākļos:

laika posmā no 2011.gada 1.novembra līdz 2014.gada 31.oktobrim, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, savā dzīvesvietā – Viļakas novada /adrese/, /pers.A/, būdams mazgadīgo dēlu /pers. B/, dzimuša /datums/, /pers. B/, dzimuša /datums/, un /pers. D/, dzimuša /datums/, tēvs, tas ir persona, no kuras mazgadīgie dēli ir fiziski, garīgi, materiāli un emocionāli atkarīgi, negatīvu emociju un dusmu vadīts, nolūkā pāraudzināt dēlus, ilgstoši vardarbīgi apgājās ar saviem mazgadīgajiem dēliem.

Laika posmā no 2011.gada 1.novembra līdz 2014.gada 31.oktobrim, /pers. A/, gan būdams alkohola ietekmē, gan esot skaidrā, ne retāk kā vienu reizi dienā visiem dēliem kopā vai atsevišķi kādam no viņiem, ne mazāk kā vienu reizi katrā reizē tīši sita ar roku (plaukstu, dūri) vai ar dažādiem priekšmetiem (čību, mietu, birsti) vai spēra ar kāju saviem mazgadīgajiem dēliem /pers. B/, /pers. B/ un /pers. D/ pa dažādām ķermeņa daļām, kā arī viņus raustīja, grūstīja, apsaukāja par "kropļiem", "dalbajobiem", "zarazām", "sukām", "zanudām", "rupučiem", "pipšiem", draudēja nosist, meta ar malkas pagali, koka mietu, akmeņiem. Ar savām darbībām /pers. A/ nodarīja saviem mazgadīgajiem dēliem /pers. B/, /pers. B/ un /pers. D/ fiziskas sāpes un psihiskas ciešanas.

2014.gada pavasarī, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, starp saviem ceļgaliem tīši saspieda sava mazgadīgā dēla /pers. D/ galvu. /pers. D/ raudāja un teica, ka viņam sāp auss. Ar savām darbībām /pers. A/ nodarīja savam mazgadīgajam dēlam /pers. D/ fiziskas sāpes un psihiskas ciešanas.

2014.gada pavasarī, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, tīši pagrūda savu mazgadīgo dēlu /pers. B/ un viņš nokrita uz grīdas. Tālāk /pers. A/ ar kāju tīši iespēra /pers. B/ pa dibenu. Ar savām darbībām /pers. A/ nodarīja savam mazgadīgajam dēlam /pers. B/ fiziskas sāpes un psihiskas ciešanas.

2014.gada septembrī, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, laikā, kad viņa mazgadīgais dēls /pers. B/ skatījās televizoru, sāka kliegt uz viņu un ar kāju tīši iespēra /pers. B/ pa kāju, raustīja viņu aiz matiem un grūstīja. Ar savām darbībām /pers. A/ nodarīja savam mazgadīgajam dēlam /pers. B/ fiziskas sāpes un psihiskas ciešanas.

Laika posmā no 2011.gada 1.novembra līdz 2014.gada 31.oktobrim, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, /pers. A/, būdams alkohola ietekmē, ar birstes kātu tīši iesita savam mazgadīgajam dēlam /pers. D/ pa kāju, pēc kā /pers. D/ zem ceļgala bija zilums. Ar savām darbībām /pers. A/ nodarīja savam mazgadīgajam dēlam /pers. D/ fiziskas sāpes un psihiskas ciešanas.

Laika posmā no 2011.gada 1.novembra līdz 2014.gada 31.oktobrim, izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, /pers. A/ ne mazāk kā 3 reizes savu mazgadīgo dēlu /pers. B/, /pers. D/ un /pers. B/ klātbūtnē vardarbīgi izturējās pret savu sievu /pers. F/ – lauza viņai rokas, grūda pret sienu, kliedza uz viņu, apsaukāja, lamāja, sita pa dažādām ķermeņa daļām. Redzot /pers. A/ vardarbīgo attieksmi pret māti /pers. F/ mazgadīgie dēli /pers. B/, /pers. D/ un /pers. B/ raudāja un lūdza, lai tēvs tā nedara. Ar savām darbībām /pers. A/ nodarīja saviem mazgadīgajiem dēliem psihiskas ciešanas.

/pers. A/ pielietotā ilgstošā fiziskā vardarbība sagādāja mazgadīgajiem dēliem ilgstošu emocionālu spriedzi, bremzējot normālu, bērnu vecumam atbilstošu pašizpausmi, bērnu emocionālo attīstību. /pers. A/ pielietotā vardarbīgā apiešanās dēlā /pers. B/ radīja negatīvus emocionālus pārdzīvojumus un ir atstājusi sekas uz viņa psiholoģisko veselību (kas izpaužas kā nestabils pašvērtējums, iekšējā spriedze, dusmas, savas bezspēcības izjūta, tendence atreaģēt negatīvos pārdzīvojumus darbībā, negatīvās pieredzes noliegums un atteikšanās runāt par to), dēlā /pers. B/ radīja negatīvus emocionālus pārdzīvojumus un trauksmi, dēlā /pers. D/ radīja negatīvus emocionālos pārdzīvojumus, iekšēju spriedzi un drošības sajūtas trūkumu.

Ar šādām savām darbībām /pers. A/ izdarīja smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 174.panta otrajā daļā, kura kvalificējošā pazīme ir cietsirdīga un vardarbīga apiešanos, jā tās izdarīts pret mazgadīgo.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ savu vainu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnīgi, apsūdzībā norādītos viņa vainas pierādījumus un noziedzīgā nodarījuma kvalifikāciju neapstrīdēja, izteica lūgumu neveikt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā.

Nepilngadīgo cietušo pārstāve /pers. F/ un advokāte I.Krampuža pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai neiebilda.

Prokurore izteica viedokli, ka apsūdzētā vainas pierādījumus tiesas izmeklēšanā pārbaudīt nav nepieciešams, jo savu vainu viņš atzīst pilnīgi, pierādījumus neapstrīd.

Ņemot vērā lietas dalībnieku viedokļus par apsūdzētā lūgumu un pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo un otro daļu, tiesa nolēma tiesas izmeklēšanā nepārbaudīt pierādījumus, kas apstiprina apsūdzētā vainu, tikai pārbaudīt apsūdzētā personu raksturojošos datus.

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa atzīst, ka /pers. A/ prettiesiskās darbības ir pareizi kvalificētas kā Krimināllikuma 174.panta otrajā daļā paredzētais noziedzīgais nodarījums. Tiesa atzīst, ka apsūdzētā vaina viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā ir pierādīta pilnīgi ar viņa savas vainas atzīšanu un visiem lietas materiāliem to kopumā un savstarpējā saistībā, kā arī nav pretrunu, kuras būtu nepieciešams novērst tiesas izmeklēšanā. Līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešami.

Nosakot soda veidu /pers. A/, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, nodarīto kaitējumu, apsūdzētā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu /pers. A/ izdarīja tīšu smagu noziegumu, kas apdraudēja mazgadīgo personu (kas ir materiāli vai citādi atkarīgi no viņa) psihisko un fizisko veselību, tēva vardarbīgas apiešanas rezultātā bērniem nodarītas fiziskas sāpes un psihiskas ciešanas.

Par apsūdzētā personību noskaidrots, ka /pers. A/ uzskatāms par krimināli nesodītu (lietas 119.lapa), precējies, apgādībā trīs mazgadīgie bērni (lietas 118.lapa), psihiatra un narkologa kabineta uzskaitē nesastāv un nav konsultēts (lietas 116.lapa).

Valsts probācijas dienesta Balvu teritoriālās struktūrvienības 11.04.2016. izvērtēšanas ziņojumā norādīts, ka /pers. A/ atzinis savas vardarbīgās rīcības

faktu, problēmas risināšanai sadarbojas ar sociālo dienestu, kā arī risinājis alkohola lietošanas problēmu. Viņam trūkst prasmju bērnu audzināšanā, neatpazīst agrīnās pazīmes un signālus, kas noved pie starppersonu konfliktiem, vērojama vardarbību atbalstoša attieksme, uzskatot, ka "maza" vardarbība, piemēram, iesist pa dibenu, ir pieļaujama.

/pers. A/ jānostiprina izpratne par savas rīcības atbildību. Viņš neatpazīst problēmas, trūkst prasmju to risināšanā, vāji attīstītas spējas kritiski vērtēt situācijas, ir tendēts rīkoties, nedomājot par sekām ilgtermiņā. Tādēļ /pers. A/ iespējamās uzraudzības laikā būtu jānosaka pienākums piedalīties probācijas programmā "Cieņpilnu attiecību veidošana".

Tiesas sēdē /pers. A/ viņa raksturojošos datus neapstrīdēja, paskaidroja, ka viņš precējies, apgādībā pieci nepilngadīgi bērni, strādā gadījuma darbos, viņa ienākumi ir apmēram 250 EUR mēnesī, problēmu ar veselību viņam nav. Paskaidroja, ka nožēlo izdarīto, pašlaik attiecības ar bērniem ir uzlabojušās, fiziski bērnus neaudzina, jau gandrīz gadu nelieto alkoholu.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais veicināja tiesas procesa norisi, lūdzot neveikt pierādījumu pārbaudi.

Izvēloties soda veidu, tiesa atzīst, ka /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījuma tika vērsts pret trijām mazgadīgām personām, turklāt ilgstošā laika posmā. Tiesa, ņemot vērā Valsts probācijas dienesta sniegtajā izvērtēšanas ziņojumā norādīto, ka /pers. A/ būtu lietderīgāk sodu noteikt nosacīti ar pārbaudes laiku, atzīst, ka konkrētajā gadījumā Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi var panākt apsūdzētājam /pers. A/ par Krimināllikuma 174.panta otrajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu piespriežot panta sankcijā paredzēto sodu – brīvības atņemšana.

Tiesa uzskata, ka apsūdzētais spēs labot savu uzvedību un attieksmi pret likumu ievērošanu. Turklāt par apsūdzēto nav iegūtas tik negatīvas ziņas, lai viņu būtu nepieciešams izolēt no sabiedrības. Tiesa atzīst, ka apsūdzētais ir izdarījis secinājumus, cenšas labot savu dzīvesveidu un ir nožēlojis izdarīto. Līdz ar to tiesa guvusi pārliecību, ka apsūdzētais, brīvības atņemšanu neizciešot, turpmāk likumpārkāpumus neizdarīs. Tāpēc saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo un otro daļu viņu var notiesāt nosacīti, nosakot pārbaudes laiku.

Tiesa atzīst, ka papildsods – probācijas uzraudzība – /pers. A/ saskaņā ar Krimināllikuma Pārejas noteikumu 14.punktu nav piemērojams, jo noziedzīgu nodarījumu apsūdzētais izdarīja līdz 01.01.2015. Savukārt līdz 01.01.2015. policijas kontroli piemēroja tikai kopā ar pamatsodu – brīvības atņemšana.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākļu esību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par /pers. A/ atbildību mīkstinošo apstākli tiesa atzīst to, ka viņš vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto, kā arī ir izlīdzis ar cietušo likumisko pārstāvi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par /pers. A/ atbildību pastiprinošo apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

Ņemot vērā apsūdzētā atbildību ietekmējošo apstākļu esību, tiesa uzskata, ka brīvības atņemšanu /pers. A/ jāpiespriež zem vidēja Krimināllikuma 174.panta otrajā daļā paredzētā termiņa.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 108.panta piekto daļu juridiskās palīdzības sniegšana nepilngadīgajam cietušajam un nepilngadīgā cietušā pārstāvim ir obligāta kriminālprocesā par noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar vardarbību, ko nodarījusi persona, no kuras nepilngadīgais cietušais ir materiāli vai citādi atkarīgs.

Pie šādiem apstākļiem tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.panta pirmo daļu šie procesuālie izdevumi ir piedzenami no apsūdzētā. Tomēr tiesa atzina, ka procesuālo izdevumu piedziņa var būtiski ietekmēt nepilngadīgo bērnu, kas atrodas apsūdzētā apgādībā mantisko stāvokli. Tāpēc saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta ceturto daļu /pers. A/ ir atbrīvojams no procesuālo izdevumu 232,85 EUR apmērā par zvērinātas advokātes I.Krampužas juridiskās palīdzības sniegšanu nepilngadīgajiem cietušajiem. Šajā gadījumā procesuālie izdevumi tiek segti no valsts līdzekļiem.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 511., 512., 520., 527., 528., 529.pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 174.panta otrajā daļā un sodīt ar brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 55.panta pirmo un otro daļu piespriesto brīvības atņemšanas sodu neizpildīt, ja /pers. A/ 1 (viena) gada pārbaudes laikā neizdarīs jaunu noziedzīgu nodarījumu, nepārkāps sabiedrisko kārtību un izpildīs krimināsodu izpildi reglamentējošā likumā paredzētos un Valsts probācijas dienesta noteiktos pienākumus.

Atbrīvot / pers. A/no procesuālo izdevumu 232,85 EUR (divi simti trīsdesmit divu *euro* 85 centu) apmēra piedziņas par zvērinātas advokātes I.Krampužas juridiskās palīdzības sniegšanu nepilngadīgajiem cietušajiem. Procesuālos izdevumus segt no valsts līdzekļiem.

Spriedumu daļā par tiesas piespriesto sodu, kompensāciju vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību vai protestu iesniedzot Rēzeknes tiesā.

Tiesnesis I.Dzindzuks